

OPINIA KOMISJI
z dnia 12 października 2011 r.
w sprawie wniosku Republiki Chorwacji o przystąpienie do Unii Europejskiej

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 49,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Każde państwo europejskie, które szanuje wartości Unii Europejskiej i zobowiązuje się je wspierać, może złożyć wniosek o członkostwo w Unii. Unia opiera się na wartościach poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawa, jak również poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości.
- (2) Republika Chorwacji złożyła wniosek o przystąpienie do Unii Europejskiej.
- (3) W swojej opinii z dnia 20 kwietnia 2004 na temat Chorwacji ⁽¹⁾ Komisja wyraziła swoje poglądy na temat niektórych zasadniczych kwestii związanych z tym wnioskiem.
- (4) Rada Europejska na posiedzeniu w Kopenhadze w czerwcu 1993 r. określiła warunki kwalifikacji, które regulują proces przystąpienia i przeprowadzane przez Komisję regularne oceny gotowości Chorwacji do członkostwa. Kryteria polityczne wymagają od Chorwacji zapewnienia stabilności instytucji będących gwarantem demokracji, praworządności, respektowania praw człowieka oraz poszanowania i ochrony praw mniejszości; wymagania te są obecnie zawarte w Traktacie o Unii Europejskiej i w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej. Kryteria gospodarcze wymagają istnienia sprawnej gospodarki rynkowej, jak również zdolności przeciwstawiania się presji konkurencji i siłom rynkowym działającym wewnątrz Unii. Kryterium zgodności z dorobkiem prawnym odnosi się do zdolności do przyjęcia na siebie obowiązków członkostwa wynikających z Traktatów i prawodawstwa Unii oraz z unijnego dorobku prawnego, szczególnie zaś realizacji celów unii politycznej, gospodarczej i walutowej. Zdolność Unii do przyjmowania nowych członków przy jednoczesnym utrzymaniu tempa integracji europejskiej jest istotnym czynnikiem, który należy uwzględnić w ogólnym interesie zarówno Unii, jak i krajów kandydujących.
- (5) Warunki procesu stabilizacji i stowarzyszenia dla Bałkanów Zachodnich zostały określone przez Radę w dniu 31 maja 1999 r. i obejmują współpracę z Międzynarodowym Trybunałem Karnym dla Byłej Jugosławii oraz współpracę regionalną.
- (6) W grudniu 2006 r. Rada Europejska zgodziła się, że strategia rozszerzenia oparta na konsolidacji, komunikacji i spełnieniu ściśle określonych warunków, przy uwzględnieniu zdolności UE do przyjęcia nowych członków, stanowi podstawę odnowionego konsensusu w sprawie rozszerzenia.
- (7) Warunki przyjęcia i wynikające z tego przyjęcia dostosowania w Traktatach były przedmiotem negocjacji w ramach Konferencji między państwami członkowskimi i Chorwacją. Negocjacje te zostały przeprowadzone w zgodzie z ramami negocjacyjnymi, które przewidują konieczność spełnienia rygorystycznych warunków na etapie otwierania i zamykania rozdziałów. Negocjacje zostały zakończone w dniu 30 czerwca 2011 r., a uzgodnione postanowienia są sprawiedliwe i właściwe.
- (8) Przystępując do Unii Europejskiej Chorwacja bez zastrzeżeń przyjmuje Traktat o Unii Europejskiej, Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej wraz ze wszystkimi ich celami i wszystkimi decyzjami przyjętymi od chwili ich wejścia w życie, jak również opcjami przyjętymi w związku z rozwojem i wzmocnieniem Unii Europejskiej i Wspólnoty.

⁽¹⁾ COM(2004) 257 wersja ostateczna

- (9) Zasadniczą cechą porządku prawnego wprowadzanego Traktatami jest fakt, że niektóre z ich postanowień i niektóre akty przyjęte przez instytucje są bezpośrednio stosowane, że prawo unijne jest nadrzędne wobec wszelkich przepisów krajowych, które mogłyby z nim kolidować, oraz że istnieją procedury zapewniające jednolitą interpretację prawa unijnego. Przystąpienie do Unii Europejskiej wymaga uznania wiążącego charakteru tych zasad, których przestrzeganie jest niezbędne do zapewnienia skuteczności i jedności prawa unijnego.
- (10) Komisja jest zdania, że Chorwacja spełnia kryteria polityczne i spodziewa się, że spełni ona kryteria gospodarcze i związane z przyjęciem unijnego dorobku prawnego i że do dnia 1 lipca 2013 r. Chorwacja będzie gotowa do członkostwa. Członkostwo wymaga ciągłego przestrzegania wartości, na których opiera się Unia, jak również zaangażowania na rzecz ich propagowania.
- (11) Chorwacja osiągnęła wysoki poziom gotowości do członkostwa. Komisja wzywa Chorwację do nieustawiania w wysiłkach na rzecz dostosowania ustawodawstwa do unijnego dorobku prawnego oraz dalszego wzmocnienia swojego potencjału administracyjnego, między innymi poprzez stałe postępy reformy administracji publicznej. Komisja będzie w dalszym ciągu uważnie śledzić wypełnianie przez Chorwację wszystkich zobowiązań podjętych w toku negocjacji akcesyjnych, w tym zobowiązań, które należy wypełnić przed terminem przystąpienia, jak również trwające wciąż przygotowania do przyjęcia obowiązków państwa członkowskiego z chwilą przystąpienia. Monitorowanie skupi się w szczególności na zobowiązaniach podjętych przez Chorwację w dziedzinie sądownictwa, walki z korupcją, praw podstawowych, w dziedzinie sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa, w tym zarządzania granicami, jak również w dziedzinie polityki konkurencji. Jeżeli w procesie monitorowania pewne kwestie wzbudzą niepokój i nie zostaną naprawione przez Chorwację, w stosownych przypadkach Komisja prześle władzom chorwackim pisma zawierające wczesne ostrzeżenia i może zaproponować Radzie podjęcie odpowiednich środków jeszcze przed przystąpieniem. Komisja zastrzega sobie również prawo do powoływania się na różne klauzule ochronne przewidziane w traktacie o przystąpieniu, jak również na szczególne mechanizmy dotyczące pomocy państwa na rzecz chorwackiego przemysłu stocznioowego i stalowego.
- (12) Komisja wzywa władze Chorwacji do zakończenia tłumaczenia i weryfikacji unijnego dorobku prawnego przed dniem przystąpienia w celu zapewnienia pewności prawa przy wdrażaniu prawodawstwa UE.
- (13) Jednym z celów Unii Europejskiej jest pogłębienie solidarności między tworzącymi ją narodami z poszanowaniem ich historii, kultury i tradycji.
- (14) Rozszerzenie Unii Europejskiej poprzez przystąpienie Chorwacji przyczyni się do wzmocnienia stabilności, wolności i dobrobytu w Europie. Oczekuje się, że Chorwacja będzie w dalszym ciągu pełnić aktywną rolę we współpracy regionalnej Bałkanów Zachodnich. Komisja z zadowoleniem przyjęła deklarację Chorwacji na temat propagowania wartości europejskich w Europie Południowo-Wschodniej, a w szczególności zobowiązanie Chorwacji, że kwestie dwustronne nie powinny utrudniać procesu przystąpienia krajów kandydujących. Przystąpienie Chorwacji potwierdza zaangażowanie UE w perspektywę europejską Bałkanów Zachodnich.

NINIEJSZYM WYDAJE POZYTYWNA OPINIĘ:

w sprawie przystąpienia Republiki Chorwacji do Unii Europejskiej.

Niniejsza opinia skierowana jest do Rady.

Sporządzono w Brukseli dnia 12 października 2011 r.

W imieniu Komisji
Štefan FÜLE
Członek Komisji odpowiedzialny
za rozszerzenie

W imieniu Komisji
José Manuel BARROSO
Przewodniczący